

Пролетары ўсіх краін, единайцеся!

Комунастычна партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОУНАРКОМА
І ПРЕЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА БССР

№ 69 (7630) | Пятніца, 21 красавіка 1944 г. | Цана 20 к.

НЕ ЗАБУДЗЕМ, НЕ ДАРУЕМ!

Яшчэ да свайго вераломнага нападу на нашу краіну фашысцкія каты распрацавалі зладзейскі план змішчэння совецкіх людзей. Забіваць кожнага рускага, кожнага совецкага чалавека, не звяртаючы ўвагі—дарослы ён ці малы, дзяўчынка ці хлопчык,—такі людаедскі загад крывавага Гітлера.

Старшыня Совета Народных Камісарад Беларускай ССР таварыш Панамарэнка ў сваім дакладзе на VI сесіі Вярхоунага Совета БССР выкryў страшныя зверствы, якія гітлераўцы тварылі і твораць на тэрыторыі, якая яшчэ знаходзіцца ў іх крывяжэрных кіпцюрах.

Нямецкія акупанты толькі ў 40 рабінах, якія цяпер вызвалены, спалілі больш 100.000 дамоў і іншых пабудоў. Яны дашчэнту разбурылі заводы і фабрыкі. Захопнікамі змішчана 1.250 школ, тэатры, больніцы, усе культурныя каштоўнасці народа. Гэта банда чалавекападобных звароў змішчае ўсё, што дорага беларускаму народу.

Сотні тысяч наших родных і бізікіх закатаваныя нямецкімі людаедамі.

Днямі ў газете «Совецкая Беларусь» было надрукавана пісьмо таварышу Сталіну ад 33.434 грамадзян Совецкай Беларусі, вызваленых нашай доблеснай Чырвонай Арміяй з нямецкага лагера смерці ў раёне мястечка Азарычы, Палескай области.

У гэтым пісьме людзі, якія перанеслі нечуваныя здзекі і катаванні, людзі, якія ніколі ўжо не думалі быць жывымі, расказываюць аб тых пакутах, якія яны цярпелі ад нямецкіх катаў і рабаўнікоў.

У сваёй звярынай пісаніце да беларускага народа нямецкія акупанты загналі ў лагер дзесяткі тысяч жыхараў Жлобінскага, Палыцкага, Стрэшынскага, Капаткевіцкага, Кіраўскага, Быхаўскага, Окцябрскага, Даманіцкага і Рагачоўскага раёнаў. Тут былі старавіны, жанчыны, моладзь і дзеці.

На станцыі Жлобін-Паўднёвая ўсю моладзь алдуўчылі і пагналі і невядомы куды, астатніх пагналі ў лагер, які быў размешчаны на балоце, агароджаным калючым дромам. У гэтых лагерах людзі согнімі гінулі ад голаду, холаду і смагі. Нават вады і тae нямецкія душагубы не давалі. Немцы заміралі лагер, і сотні людзей узарваліся на мінах.

Гераічныя воіны Чырвонай Арміі сілай совецкай зброй вырвали з крывавых лап нямецкіх захопнікаў гэтых людзей.

І вызваленія людзі ад усяго шчырага сэрца ў пісьме на імя таварыша Сталіна пішуць:

«Няма слоў, каб передаць нашы пачутці ўдзячнасці. Калі мы 19 сакавіка ўбачылі паблізу свайго лагера першых чырвонаармейцаў-разведчыкаў—мы не ведаем іх імёны, але пяхай іх асяніці шчасце на ўсё жыццё.—мы заплакалі ад шчасця, ад хвялявання. І наш першы вокліч быў у чэсць Вас, дарагі наш бацька. Нихай будзе благаславенна Ваша імя навекі».

Вырваны дзесяткі тысяч совецкіх людзей з лагера смерці.

Але яшчэ значная частка беларускай зямлі знаходзіцца над бруднымі ботамі нямецкіх захопнікаў. Фашысцкія людаеды на часова акупіраванай нашай зямлі робяць сваю чорную бандыцкую справу, здзекуюцца з нашага народа.

Святы абавязак кожнага сына і дачкі беларускага народа, кожнага патрыёта Совецкай Радзімы—аддаць усе свае сілы на дапамогу нашай доблеснай Чырвонай Арміі, нашым славным партызанам і партызанкам у разгроме і выгнанні нямецкіх вылодкаў з нашай роднай зямлі, у хутчайшым вызваленні нашых бацькоў братоў, матаў і сёстраў з фашысцкага палону.

Нічога не забудзем, нічога не даруем гітлераўскім катам!

Помста і смерць нямецкім захопнікам!

Таварышу Нікіту Сяргеевічу Хрущову

Цэнтральны Камітэт Усесаюзной Комунастычнай Партыі (большэвікоў) і Совет Народных Камісарад Саюза ССР горача вітаюць Вас, вернага сына партыі Леніна—Сталіна, віднайшага дзеяча партыі і совецкай дзяржавы, главу ўрада Совецкай Украіны і кіраўніка большэвікоў Украіны—у дзень Вашага пяцідзесяцігоддзя.

Жадаєм Вам, дарагі Нікіта Сяргеевіч, многіх год здароўя і дзялішых поспехаў у барацьбе за свабоду і шчасце народаў нашай Радзімы.

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМИТЕТ ВКП(б).

СОВЕТ НАРОДНЫХ КАМИСАРАЎ САЮЗА ССР.

УКАЗ ПРЕЗІДЫУМА ВЯРХОУНАГА СОВЕТА ССР

АБ УЗНАГАРОДЖАННІ
таварыша ХРУШЧОВА Н. С.
ОРДЗНАМ ЛЕНИНА

У сувязі з 50-годдзем з днём нараджэння тав. Хрущова Н. С. і прымаючы пад увагу яго выдатныя заслугі перад партыяй і совецкім народам узнагародзіць тав. Хрущова Нікіту Сяргеевіча ордэнам Леніна.

Старшыня Прэзідыума Вярхоунага Совета ССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Прэзідыума Вярхоунага Совета ССР А. ГОРКІН.
Масква, Кремль.

16 красавіка 1944 г.

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

АПЕРАТЫУНАЯ ЗВОДКА ЗА 19 КРАСАВІКА

На працягу 19 красавіка на ўсход і паўднёвь ад горада Станіслава нашы войскі вялі ўпорныя байі з пракінкам, адбіваючы атакі буйных сіл пяхоты і танкаў.

На Кішынёўскім напрамку нашы войскі працягвалі весці на расшырэню плацдармаў на правым беразе Днястра і палепшилі свае пазіцыі.

На Севастопальскім напрамку нашы войскі працягвалі весці на пракінкам.

На працягу 19 красавіка на ўсход і паўднёвь ад горада Нарва нашы войскі пасяяновіха адблі атакі вялікіх сіл пяхоты і танкаў пракінка. У баях змічана да 2.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

На паўднёвь заход ад горада Тарнопаль нашы войскі вялі на

АПЕРАТЫУНАЯ ЗВОДКА ЗА 20 КРАСАВІКА

На працягу 20 красавіка на плацдарме на паўднёвь заход ад горада Нарва нашы войскі пасяяновіха адблі атакі вялікіх сіл пяхоты і танкаў пракінка. У баях змічана да 2.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

На паўднёвь заход ад горада Станіслава нашы войскі адбівалі атакі вялікіх сіл пяхоты і танкаў пракінка.

НАЛЁТ НАШАЙ АВІЯЦЫІ НА ЧЫГУНАЧНЫ ВУЗЕЛ ЛЬВОВУ

У поч на 19 красавіка наша авіцыя далёкага дзеяния зрабіла масіраваны налёт на чыгуначны вузел Львоў і бамбардыравала скапление эшелонаў з войскамі і тэхнікай пракінка.

У выніку бамбардыроўкі ўзікала да 40 пажараў—тарэлі ўшарапоны з узбраеннем і войскамі і цыстэрнамі з гаручым. Пажары суправаджаліся моцнымі выбухамі. Нашы лётчыкі, уходзячы ад цэлі, наглядалі полныя пажараў з адлегласці ў 150 кілометраў.

На другіх участках фронта—пошукі разведчыкаў.

На працягу 19 красавіка нашы войскі на ўсіх франтах падблі і змічылі 17 нямецкіх танкаў. У паветраных баях і агнём зінітнай артылерыі збіта 70 самалётаў пракінка.

Удары авіяцыі Чорнаморскага флота па караблях пракінка

Авіяцыя Чорнаморскага флота наў. Са складу аднаго каравана патоплен транспарт водазмішчніем у 5.000 тон. Па другому каравану суднаў пракінка совецкія лётчыкі панеслі чатыры ўдары, якія следвалі адзін за другім.

У выніку прамога пададзення бомбы загарэўся і страціў ход транспарт водазмішчніем у 5.000 тон. Наступнымі ўдарамі гэты транспорт быў патоплен. *Патоплен таксама адзін мінаносец, панесены сур'ёзныя пашкоджанні транспартам і іншымі невядлікім суднамі пракінка.

Доблесная Чырвоная Армія выратавала з нямецкага лагера смерці ў раёне мястечка Азарычы 33.434 чалавекі—грамадзян Совецкай Беларусі. Вызваленія паслалі пісьмо таварышу Сталіну са словамі глыбокай удзячнасці за сваё вызваленне. НА ЗДЫМКУ: Мітынг, на якім прынята пісьмо таварышу Сталіну.

VI сесія Вярхоўнага Совета БССР

Спрэчкі па дакладу тав. П. К. Панамарэнка „Вызваленне беларускіх земляў, далейшыя задачы барацьбы беларускага народа супротив нямецкіх захопнікаў і бліжэйшыя задачы аднаўлення народнай гаспадаркі БССР“

**Прамова Героя Савецкага Саюза, генерал-маёра
тав. Н. Ф. Карабёва**

Таварыши дэпутаты! Партызаны і партызанкі даручылі мне перадаць вышэйшаму органу дзяржаўнай улады—VI сесіі Вярхоўнага Совета Беларускай ССР наша партызанскае баявое прывітанне. (Аплодысменты).

За час нашай барацьбы з гітлераўскімі захопнікамі, пачынаючы з 3 ліпеня 1941 года, партызанамі і партызанкамі нашага злучэння пушчан пад адкос 291 варожы эшалон з жывой сілай, тэхнікай і ваеннай маёрасцю. Партызанамі нашага злучэння забіты ў баях і пры крушэнні паяздоў да 15.000 гітлераўцаў і паліцэйскіх.

Праводзячы па ініцыятыве сакратара Цэнтральнага Камітэта комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі таварыша Панамарэнка рэйкавую вайну, наша злучэнне змінила 5.306 рэек. Адначасова ўзарвана 6 каменна-бетонных мастоў, у выніку чаго затрыман рух паяздоў на 10 сутак.

З ліку нашых партызан выраслі выдатныя бясстрашныя мсціўцы, якія, не шкадуючы жыцця, наносілі і наносяць сакрушальныя ўдары па ворагу. Дыверсанты-комсамолец Барыс Дзмітрыев падарваў 15 варожых эшалонаў, 6 каменна-бетонных мастоў на дзеючых чыгунках, 8 аўтамашын з войскамі і грузамі і адзін танк. Тав. Дзмітрыев—актыўны ўдзельнік 10 вялікіх бабў. 1 мая 1943

года ён з групай партызан у падарунак нашай Радзіме ўзарваў каменна-бетонны мост у той час, калі праз яго праходзіў поезд. Правоз і 8 класных вагонаў з афи-

Мы прынялі ўсе заходы да таго, каб працоўныя гарадоў і вёскі былі ў курсе палітычных падзеяў. Нашым раённым падпольным камітэтам партыі і падпольнай друкарнай выпушчана за год больш 70 нумароў раёнаў газеты, якія распаўсюджваліся сярод насельніцтва нашага і суседніх раёнаў. Выпушчана вялікая колькасць лістовак, зваротаў з заклікамі актыўна змагацца з гітлераўскімі захопнікамі.

Таварыши дэпутаты! Нашы задачы і задачы партызан і партызанак—узмадніць удары па ворагу, змініць варожыя штабы і склады, ратаваць наша мірнае насельніцтва ад змінення і ўгону ў нямецкае рабства, дапамагаць наступаючай Чырвонай Армії. Нашы партызаны і партызанкі з іменем таварыша Сталіна на вуснах хадзілі ў бой. З іменем таварыша Сталіна мы будзем вызваліць ад акупантатаў нашу родную беларускую зямлю, з іменем таварыша Сталіна будзем аднаўляць і адновім народную гаспадарку нашай Беларусі.

Няхай жыве свабодалюбівы беларускі народ!

Няхай жыве герайчная Чырвоная Армія!

Няхай жыве лепши друг беларускага народа родны і любімы Вярхоўны Галоўнакамандуючы, Маршал Савецкага Саюза таварыш Сталін! (Бурныя аплодысменты).

цэрамі і аховай аказаліся ў речцы. Тав. Дзмітрыев загінуў смерцю героя ў баю 23 лютага гэтага года.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не прапусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёсак, абаранялі мірнае насельніцтва ад рабавання і югону яго ў нямецкае рабства.

На мінах маладога комуніста Нікалая Андрэевіча ўзарвалася 7 варожых эшалонаў. Герой загінуў пры выкананні аперации — узараўся разам з эшалонам, але не пропусціў яго да лініі фронта.

Партызанская атрады нашага злучэння, якія кантролююць больш 200 вёс

VI сесія Вярхоўнага Савета БССР

Спрэчкі па дакладу тав. П. Н. Панамарэнка „Вызваленне беларускіх земляў, далейшыя задачы барацьбы беларускага народа супроць нямецкіх захопнікаў і бліжэйшыя задачы аднаўлення народнай гаспадаркі БССР“

**Прамова Намесніка Старшыні Дзяржплана БССР
тав. А. А. Чыжова**

Таварыши дэпутаты! Значная частка тэрыторыі нашай рэспублікі цяпер вызвалена ад нямецкіх захопнікаў. Каб узнятъ нашу разбурканую эканоміку да даваенага ўзроўню, неабходна выкананы велізарны аб'ём будаўнічых работ на працыту раду год.

СНК СССР сваёй пастановай ад 18 лютага гэтага года зацвердзіў на 1944 год нашай рэспублікі праграму аднаўленчых работ у вызваленых раёнах.

Для аднаўлення жыллёвага фонда, прадпрыемстваў, калгасаў, МТС, школ, больниц і іншых будынкаў, а таксама дарог мы павінны ў гэтым годзе царыцца з мільёны кубаметраў лесу, вывезці яго, перапрацоўваць на будаўнічыя матэрыялы.

Прадугледжваецца шырокая праграма работ па аднаўленню раней існаваўшых цагельных прадпрыемстваў і будаўніцтва новых заводаў як у гарадах, так і ў калгасах, каб не вазіц цаглу на вялікія адлегласці пры існуючых транспартных цяжкасцях, а рабіць яе на месцы, дзе яна патрэбна. Багатыя запасы гліны дазваляюць нам ажыццяўліць гэтую работу.

Да гэтага часу Гомельская областца амаль не вырабляла вапны, а завозіла яе з іншых абласцей. Цяпер вызначана пабудоўваць новы вапнавы завод у Свіцлавіцкім раёне, які павінен будзе забяспечваць вапнай будаўніцтва ў області. Прадугледжана таксама правесці вышукальныя работы на ўсіх абласцях для пашырэння вытворчасці вапны, чарапіцы і іншых будаўнічых матэрыялаў.

Аднаўленне першай чаргі Крычаўскага цементнага завода і касцюкоўскага шклозавода імені Сталіна ўжо ў гэтым годзе дазво-

ў іншых областях. Рэчыцкі цвікавы завод ужо ў гэтым годзе выпустіў сотні тонаў цвікоў і штурнай.

Для ажыццяўлення аднаўленчых работ толькі на вызваленай ад ворага тэрыторыі на 1 снежня 1943 года ў складзе 29 раёнаў СНК СССР зацвердзіў для мясцовай і рэспубліканскай гаспадаркі лімітных капіталаўкладаній на 1944 год у суме 76,5 мільёнаў рублёў.

Для аднаўлення жыллёвага фонда толькі мясцовых советаў адпушчана 10 мільёнаў рублёў і для індывідуальнага будаўніцтва вылучан крэдыт у суме 5 мільёнаў рублёў. Гэтыя сродкі дадуць мячымасць аднавіць значную жыллёвую плошчу і размясціць у першую чаргу жыхараў, жылле якіх спалена акупантамі.

Прамова тав. I. П. Паромчыка

Таварыши дэпутаты! Дазвольце мне ад імені шматлікай арміі партызан Мінскай зоны перадаць VI сесіі Вярхоўнага Савета Беларускай Савецкай Соціялістычнай Рэспублікі ішчырае баявое прывітанне. (Аплодысменты).

Партызаны і партызанкі Мінскай зоны, патхённыя гістарычнымі загадамі таварыша Сталіна і рашэннямі V Пленума ЦК КП(б) Беларусі, напосяць сістэматычныя сакрушальныя удары на камунікаціях прападобніка.

Толькі за 1943 год і два месяцы 1944 года на ўсёй зоне пушчана пад адкос 539 эшалонаў з жывой сілай і тэхнікай праціўніка. Пры гэтых зіщчаніях 426 павраваў, разбіта 2.978 вагонаў, пад абломкамі іх пахаваны 27.943 нямецкія салдаты і афіцэры. Многія партызаны і партызанкі для дасягнення меты не шкадуюць сваёго жыцця ў імя Радзімы і робяць героячныя подвігі. Так, напрыклад, партызаны-комсамольцы Звераў і Казятыкаў атрымалі задание камандзіра падарвань варожы эшалон. Некалькі разоў яны спрабавалі падыйсці да чыгуноў, але былі абстралены аховай пра-

кінуліся пад паравоз. Яны героячна загінулі, але задание Радзімы выканалі. Эшалон з тэхнікай праціўніка не дайшоў да фронта. Такіх баявых эпізодаў можна прывесці многа.

Толькі за кароткі тэрмін у партызанская атрады ўліліся звыш 7.000 чалавек. Беларускі народ не выконвае шыкіх мэрарыем-

Прамовы друкуюцца па скро-
чанай стэнаграме.

ліць значна зменшыць завоз у рэспубліку цементу і шкла, а аднаўленне другой чаргі гэтых заводаў дасць мячымасць не толькі поўнасцю пакрыць патрэбы рэспублікі, але частку вывезені-

Адначасова патрэбна правесці вялікую работу сярод насельніцтва па максімальнаму разгортванню індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва, аказваючи дапамогу насельніцтву ў гэтай першачарговай справе крэдытам, якія адпускаюцца для гэтай мэты, а таксама адпускаюць мясцовыя будаўнічыя матэрыялы і транспарт.

Для аднаўлення комуналай гаспадаркі (мясцовыя электрастанцыі, лазні, пральныя, гасцініцы і г. д.) адпушчана 7,4 мільёнаў рублёў.

Вялікая работа павінна быць выканана па аднаўленню школьнай сеткі. У 1944 годзе па гэтых раёнах павінна быць адноўлена 1.931 начатковых, сямігадовых і сярэдніх школ з агульным кантынгентам дзяцей у 215 тысяч. Для аднаўлення гэтай сеткі школ Саюзны ўрад адпушціў 15 мільёнаў рублёў.

Значныя сродкі адпушчаны для аднаўлення сеткі лячэбных установ ў гэтых раёнаў.

Пералічаныя мерарыемствы па аднаўленню народнай гаспадаркі і культуры з'яўлююцца толькі часткай агульнага плана аднаўлення, які будзе ажыццяўліцца на працыту 1944 года. Гэтыя лічбы яскрава сведчаць аб вялікіх кло-патах і дапамозе, якую аказвае Саюзны ўрад, асабіста таварыш Сталін і ўвесі вялікія совецкія народ аднаўленню нашай разбуранай гаспадаркі.

Таварыши дэпутаты! Совет Народных Камісарай Саюза ССР паставіў перад намі задачу аднаўці разбураную гаспадарку нашай рэспублікі за самыя кароткі тэрмін. Гэту задачу беларускі народ, пры дапамозе вялікага рускага народа і ўсіх брацкіх народаў, выканае з чесцю! (Аплодысменты).

Таварыши дэпутаты! Совет Народных Камісарай Саюза ССР паставіў перад намі задачу аднаўці разбураную гаспадарку нашай рэспублікі за самыя кароткі тэрмін. Гэту задачу беларускі народ, пры дапамозе вялікага рускага народа і ўсіх брацкіх народаў, выканае з чесцю! (Аплодысменты).

Стаўваў акупацыйных улад. Нямецкія захопнікі могучы толькі ўзброенай сілай ажыццяўляць свое грабежніцкія планы і то не заўсёды.

Цяжка перадаць аб тых звершствах, якія ажыццяўляюцца нямецкімі захопнікамі над беларускім народам. Толькі па трох раёнах спалена звыш 20 вёсак з поўным знишчэннем насельніцтва ад дзяцей.

Партызанская барацьба на чале акупіраванай тэрыторыі Беларусі вырасла ва ўсепародны рух беларускага народа супроты нямецкім захопнікамі.

Дзесяткі тысяч мужчын, жанчын, дзяўчат і старых знаходзяцца ў партызанскіх атрадах і актыўна вядуць барацьбу з ненавісімі нямецкімі акупантамі. Імя вялікага Сталіна ў сэрцах беларускага народа. Яны патхняе яго на героячную барацьбу з нямецкі-фашистскімі захопнікамі. Народ чакае свайго вызваленія і ўпэўнены, што недалёка гадзіна, калі пад ударамі Чырвонай Арміі з дапамогай партызан беларуская зямля будзе вызвалена поўнасцю.

Толькі за кароткі тэрмін у партызанская атрады ўліліся звыш 7.000 чалавек. Беларускі народ не выконвае шыкіх мэрарыем-

Прамова дэпутата Л. Ф. Цанава

Таварыши дэпутаты! VI сесія цыяналістычнай арганізацыі. Усе гэтыя спробы германскіх фашыстаў і их агентуры не знайшли сабе ніякай глебы ў Беларусі і таму ганебна падпярлі крах.

Характэрным прыкладам адносін насельніцтва Беларусі да мерарыемстваў, якія праводзілі немцы разам з прадаўшымі ім душою і целам нацдэмамі, служыць гісторыя арганізацыі «корпуса самаабароны». Гэты корпус два з лішнімі гады знаходзіўся ў стады фарміравання, і ўсе спробы нацыяналісту ўзягнуць у яго насельніцтва спачатку добрахвотна, а потым шляхам гвалтоўнай мабілізацыі для барацьбы супроты совецкай улады—ганебна праваліліся.

Не толькі корпус, але і батальён не быў сформіраваны.

У снежні месяцы 1943 года немцы задумалі новую правакацію супроты беларускага народа, шляхам стварэння так званай «беларускай цэнтральнай рады», презідэнтам якой прызначаны захляты вораг нашага народа, даўніні нямецкі агент Астроўскі.

Перад «беларускай цэнтральнай радой» немцы паставілі туаж задачу: шляхам ашукаства і правакацыі ўзягнуць беларуское насельніцтва ў барацьбу супроты совецкай улады, супроты Чырвонай Арміі і партызан.

Аднак, мерарыемствы гэтай «рады» таксама не маюць поспеху.

Беларускі народ своечасова выкryвае сапраўдныя твары фашистскіх крывяштўцаў і іх наймітай, усімі сродкамі помсіць ім за іх агідныя злачынствы і гвалты.

Ад рукі народных месціццаў у 1943 годзе загінуў крывавы кат душынель беларускага народа, так званы генеральны камісар Беларусі — Кубэ. Нартызанская куля насыціла таксама германскага ўрадавага інспектара, душынель беларускай культуры Генрыха Клезе. Паплаціліся жыццём старыя германскія агенты і здраднікі беларускага народа главар беларускіх нацыяналісту Акічыц, раджтар так званай «Беларускай газеты» Казлоўскі, бургомістр горада Мінска Іваноўскі і другія.

ЦК КП(б)Б і Соўнірком Беларусі, выконваючы ўказаніі таварыша Сталіна, правілі вялікую работу па мабілізацыі насельніцтва вызваленых раёнаў Беларусі на ліквідацыю вынікаў варварскага гаспадарання немцаў.

Усё працеўнае насельніцтва з велізарным энтузіязмам узніялося на аднаўленне народнагаспадарчага, грамадскага і культурнага жыцця ў вызваленых раёнах Беларусі, паспяхова выконвае свае абавязацьці перед дзяржавай, чым узмініяе абаронную магутнасць і стварае ўсе ўмовы нашай героячнай Чырвонай Арміі для хутчайшай перамогі над ворагам.

Няхай жыве наша героячная Чырвоная Армія!

Няхай жыве цартыя Леніна—Сталіна—арганізатор перамогі над нямецкі-фашистскімі акупантамі!

Няхай жыве Вярхоўны Галоўнамаршал Совецкага Саюза—вялікі Сталін! (Аплодысменты).

У Новабеліцкім дзіцячым садзе № 1.

Фото В. Чыгашкова.

Пабудуем танкі „Совецкая Беларусь“

З вялікім уздымам праўшоў збор сродкаў на танковую калону «Совецкая Беларусь» у калектыве паравознай калоны асбенага резерва НБНІЗ, дзе начальнікам тав. Буланенкаў. Лепшы машыніст калоны тав. Краўчанка, вядомы лунац, ініцыятар рамонту лакаматываў сіламі экіпажа паравоза, заявіў:

— Мы працуем непасрэдна на лініі агню, падвозяты да самага фронта ўсё неабходнае для Чырвонай Арміі. Нашу дапамогу фронту працай мы хочам узмадніць сваім зберажэннямі. Ніхайнік

нашы сладыя байды на танках «Совецкая Беларусь» адпомісціць пямяцкім сабакам за знявецянную і разбураную гітлероўцамі Беларусь!

Тав. Краўчанка ўнёс 1.500 рублёў наяўнымі грашымі. Члены яго экіпажа ўнеслі 11.000 рублёў.

Экіпаж перадавога машыніста калоны тав. Максімава ўнёс 8.400 рублёў.

Усяго работнікі калоны сабралі на пабудову танку «Совецкая Беларусь» 88.000 рублёў грашымі і 55.000 рублёў аблігацыямі.

На Полаччыне

Шасць сельсоветаў Полацкага раёна, Віцебскай області, вызвалены ад німецкіх драпежнікаў.

Газета полацкага РК КП(б)Б і райсовета дэпутатаў працоўных — «Большэвіцкі шлях» расказвае на сваіх старонках, як ідзе аднаўленне жыцця ў вызваленых сельсёветах.

Звеничная каласа «Соціялізм» Таціна Быхавец выступіла з заклікам да ўсіх каласнікаў і каласнікі арганізацій у кожнай брыгадзе і звяне спаборніцтва за высокі ўраджай. І вось па яе закліку началі стварацца такія звенні. Першымі сталі спаборніцаў звенні М. Касарыгі, В. Лапіравай і Е. Жукавай.

У чэсць паспяховага наступлення Чырвонай Арміі рабочыя і служачыя мясцовага леспрамгаса арганізавалі нядзельнік па нарых-

тоўцы лесу. Працай кіраваў вядомы лесаруб тав. Журыдаў. Заробак ад нядзельніка адчылі ў фонд абароны.

...Дашчэнту зішчана пемцамі вёска Быхаўцы, што на Полаччыне. А калі з гэтай вёскі праціўнікі немцаў, тут адрозу ж быў адноўлен каласа. Восьмы па ліку вызваленых землях Полаччыны — калас «Чырвоная Быхаўцы». У каласе створаны звеничны высокага ўраджая.

Дзеци началі навучацца ў школах. Нідаўна ў памяшканні Трудаўскай школы адбыўся праўдзівік школьнай камісіі. Яна атрымала 253 заявіў ад рабочых і служачых, якія жадаюць сеяць гароды. Большая падлова заяў ужо разгледжана. 54 гектары зямлі размеркаваны пад індывідуальныя гароды. У першую чаргу гародамі падзяляюцца сем'і ваеннаслужачых, партызан і інвалідаў Айчыннай вайны.

Каласнікі Полаччыны дапамагаюць Чырвонай Арміі вызваленію беларускую зямлю ад німецкай пагані.

П'еса аб Канстанціне Заслонаве

Пісьменнік Усевалад Іваноў напісаў п'есу ў двух карцінах пра славутага беларускага партызана, Героя Совецкага Саюза Канстанціна Сяргеевіча Заслонава. П'есу гэтую пісьменнік напісаў па заданію Усесаюзнага дома народнай творчасці імені Н. К. Крупскай.

Аўтар у сваёй працмове піша:

«К. С. Заслонав — асока гісторычнай. Першакласны інжынер-паравознік. Ён працаваў на станцыі Орша. Адсюль, летам 1941 года, быў эвакуіраван у Москву.

Тут у яго вялікай і цікавай працце, але тым не менш ён сумаваў. У яго дэпо, дзе ён быў начальнікам, гаспадараў немцы!.. И вось у верасні 1941 года 30 чалавек, у большасці машыністаў і памочнікаў, якія працавалі раней у дэпо Орша, па прапанове Заслонава стварылі партызанскі атрад».

Дзея аddyбаеца на станцыі Орша ў пачатку 1942 года. Пісьменнік дае надзвычай яркі вобраз героячнага чалавека, які,

рызыкуючы жыццём, працаваў на акупіраванай тэрыторыі начальнікам рускіх паравозных брыгад і, карыстаючыся гэтай пасадай, расстаўляў на самых адказных участках сваіх людзей.

Заслонава вадзіў занос і шэфстанцы, і начальніка дэпо, і стаўленіка гестапо. Вытрыманы, настойлівы, ініцыятыўны — такі ён быў і такім малое яго ў сваёй п'есе аўтар.

Нюген Коржань — малады слесар дэпо. Осін Чоба — пажылы малянт. Усе яны бязмежна давядаюць Заслонаву, і кожнае слова Заслонава — для іх загад. Пісьменнік закрнуў у сваёй п'есе вельмі цікавы эпізод з баявой дзеянісці Заслонава, калі паставаўленыя ім машыністы зрабілі сутычку двух паяздоў.

П'еса, надрукаваная ў часопісе «Політпросветработка» № 1 за 1944 год, з поспехам будзе выкарыстана гурткамі мастацкай самадзейнасці.

НА ВЫЗВАЛЕНЫХ ПАЛЯХ БЕЛАРУСІ

ЗАСЕЯНА ПЕРШАЯ ТЫСЯЧА ГЕКТАРАЎ

МОЗЫР, 20 красавіка. (БЕЛТА). Дружна разгортаючыца веснавыя палявныя работы ў каласах Хойніцкага раёна. Тут ужо засеяна раннім яровымі культурамі звыш 300 гектараў.

Больш чым па 200 гектараў засеяна ў Камарынскім і Нараўлянскім раёнах. Пачалося ворыва і сяўба ў Ельскім і Мозырскім раёнах.

Усяго па області раннім яровымі культурамі засеяна звыш тысячы гектараў.

ЗА ЗДНІ

ЛЕЛЬЧЫЦЫ. (Наш кар.). З кожным днём ўсё больш і больш каласаў распачынаюць палявныя работы. Каласнікі стараючыца працесці сяўбу ў сціслыя тэрміны і высокаякасна. Так, у каласе «Комунар» за тры дні ўзарана і засеяна 36 гектараў яровога жыта, пшаніцы, аўса і ячменю. Больш 20 гектараў засеялі каласы Давыдаўскага сельсовета.

РАСПАЧАЛІ ВОРЫВА

ДОБРУШ. (Па тэлефону). 18 красавіка першымі ў раёне прыступілі да палявых работ каласы «Чырвоная зорка», Жгунабудска-га сельсовета, «Абарона», імені Кірава, Кармянскага сельсовета, і «Чырвона маяк», Жгунскага сельсовета. Каласы праводзяць ворыва віварачнымі парадкам. На палі выехалі таксама брыгады другіх каласаў.

ГАРОДЫ РАБОЧЫМ І СЛУЖАЧЫМ

КАЛИКАВІЧЫ. (Наш кар.). Гарадскі совет дэпутатаў працоўных надае вялікую ўвату гародам рабочых і служачых. При горсавецце створана спецыяльная камісія. Яна атрымала 253 заявіў ад рабочых і служачых, якія жадаюць сеяць гароды. Большая падлова заяў ужо разгледжана. 54 гектары зямлі размеркаваны пад індывідуальныя гароды. У першую чаргу гародамі падзяляюцца сем'і ваеннаслужачых, партызан і інвалідаў Айчыннай вайны.

РАЗВІВАЮЦЬ ПАРНІКОВУ ГАСПАДАРКУ

МОЗЫР. (Наш кар.). Калас «Калектывіст», Мозырскага раёна, да вайны штогод вырашчваў у парніках многа гародніны і атрымліваў звыш 100.000 руб. прыбытку. Насля выгнання німецкіх акупантатаў каласнікі ўзяліся за аднаўление сваёй парніковай гаспадаркі. У закладзеных парніках расце ўжо расада памідораў. Хутка зазелянеюць іншыя гародніны культуры. Над парнікі вывезені 150 вазоў гною.

КУРСЫ СПЕЦЫЯЛІСТАУ ЧЫГУНАЧНАГА ТРАНСПАРТА

На чыгуначнай станиці Салтанавічы началі работу курсы спецыялістаў чыгуначнага транспарта. На курсах трох аддзяленій — дзялянкных па станцыі, вагоннай і праваднікоў. Займаюцца звыш 70 чалавек. Сярод іх партываці М. Біруля, В. Глушанкоў і іншыя. Кіруе курсамі былы партызан, зарэгістраваны на чыгуначнай станиці тады чыгуначнай.

Чыгуначнай станиці чыгуначнай транспарта, якія атрымалі імя Івана Тунякоў.

Гомель рыхтуецца да свята

У Гомелі пачалася падрыхтоўка да 1 мая. Створана гарадская Наршамайскай камісія.

Рабочыя многіх прадпрыемстваў і установ праівілі ініцыятыву на прыядзені ў парадак гарадскіх вуліц і плошчаў горада. Некаторыя калектывы аддаюць гэтай работе па дзве гадзіны пасля сканчэння рабочага дня. Да 1 мая будзе прыведзены ў парадак гарадскі парк культуры і адпачынку. Ён будзе ўпрыгожаны лозунгамі і засаджаны кветкамі.

Піонерская дружына 10-й школы пачала прыводзіць у парадак піонерскі парк на Совецкай вуліцы. Добра працавала звязаніе Соні Кудашавай. Дзеци расчышчалі дарожкі, закідалі зямлі ямы, спальвалі смецце.

У 4-й Рэчыцкай сярэдняй школе аб'яднені першамайскі конкурсе на лепшае апавяданне, верш і п'есу на тэму: «Лічыншчына вайна і вызваленне Рэчыцы».

Р. САМСОНАУ.

Спаборніцтва ганчароў

Работнікі промарцелей вызваленых раёнаў Віцебскай області ўключыліся ў перадмайскіе сацыялістычныя спаборніцтвы. Яны сустракаюць міжнароднае свята працоўных новымі вытворчымі перамогамі.

Калектыву гарадоўскай ганчарнай арцель «Пролетарый» выпушкіла 1 мая новую партыю сваіх мастацкіх вырабаў на 70.000 рублёў. Да 1 мая тут адкрываецца новы цэх — па выпрацоўцы цвікоў.

Заява Эрколі

ЛОНДАН, 19 красавіка. (ТАСС). Агенцтва Рэйтэр перадае з Неапалія, што лідер італьянскай комунастычнай партыі Пальміро Тольяні (Эрколі) у інтэрв'ю, дадзеным карэспандэнту агенцтва Рэйтэр Спрыг 18 красавіка, заявіў:

«Італія не павінна забываць, што яна абавязала пакрыць школу і страты, нанесенныя фашизмам тым народам, у адносінах якіх фашисты зрабілі подлымі акты аграсіі. Каб атрымаць моцны і справядлівы мір, італьянскі народ павінен раз і назаўсёды адмовіцца ад палітыкі агресіі ў адносінах да іншых народоў».

На пытанне карэспандэнта аб тым, як нацыянальная палітыка італьянскіх комунаўстаў спалучается з інтэрнацыянальнай палітыкай комунаўстаў — ў ўсім свеце, Тольяні заявіў: «Тыя, хто абінавачаюць або падазраюць Совецкі Саюз у тым, што ён імкненца да гегемоніі над той ці іншай краінай, пітога не зразумелі

БАІ У ЮГАСЛАВІІ

ЖЭНЕВА, 20 красавіка. (ТАСС). Як паведамляюць з Югаславіі, дзеючыя ў Сербіі часці 5-й дывізіі народна-вызваленчай арміі разгромілі ў цягніне ракі Студзяніца балгарскіх акупантатаў і адкінулі іх да ракі Ібар. Гітлероўцы, підзічаўцы і балгарскія часці сцягіваюць падмаванні на ўчастках фронта Іваніца — Рашка.

У Санджаку і Чарнагорыі гітлероўцы, чэтнікі і недзічаўцы працягваюць весці, пры падтрымцы авіяцыі, наступальныя аперацыі. Баі носіць вельмі жорсткі характар. Прапаўнік церпіць вялікія страты. Ва Ўсходній Босніі працягваюць баі з неаслабнай сілай. На ўсіх астатніх участках фронта ў Югаславіі вясны дзеянін становяцца ўсё больші актыўныя. Такім чынам, Гітлеравец папярэдзіў сабраўшыся, што яны над страхам супраць Германіі, што ён імкненца да гегемоніі над той ці іншай краінай, пітога не зразумелі

БАРАЦЬБА СУПРОЦЬ «РАСПАУСЮДЖАВАЛЬНІК АУ ЧУТАН У ГЕРМАНІИ»

СТАКГОЛЬМ, 20 красавіка. (ТАСС). Як паведамляе газета «Хемпіцэй цайтунг», у Хемпіцы на скліканым гітлероўцамі сходзе ўласнікаў і рабочынікі ўлад заявіў, што ўсе грамадскія месцы Германіі сталі расаднікамі розных «злосных чу-